

Bokslutsstatistik för företag 2013–2014

Omsättningen ökade

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen har ökat med 0,7 procent under år 2014, från ca 2 160 miljoner euro till ca 2 170 miljoner. *Räkenskapsperiodens vinst* ökade med ca 7,2 procent mellan år 2013 och 2014, från ca 120 miljoner euro till ca 129 miljoner euro. *Rörelseresultatet* har under 2014 minskat med ca 8,1 procent, från ca 118 miljoner euro till ca 109 miljoner euro. Såväl omsättning som vinst påverkas dock starkt av enskilda extraordinära poster både år 2013 och 2014.

Sjöfarten står för den klart största andelen av omsättningen

Den mest betydelsefulla branschen i underlagsmaterialet är *sjötransportbranschen* som i denna analys stod för ca 37 procent av den sammanlagda omsättningen för de företag som ingår i undersökningen. Sett över de senaste åren har sjöfartens andel av ekonomin varit på tillbakagång. Även sjöfartens andel av rörelsevinsten har minskat och var år 2014 ca 20 procent av den sammanlagda rörelsevinsten i materialet. Branschen sysselsatte samtidigt ca 36 procent av det sammanlagda antalet anställda i de analyserade branscherna (ca 34 procent 2013).

Detaljhandeln bröt negativ trend

Bästa lönsamheten finns inom branschen *tillverkningsindustrin* samt inom *företagstjänster* och *övrig industri*. De flesta lönsamhetsindikatorerna visar att *hotell- och restaurangbranschen* länge har haft sämst lönsamhet av de branscher som granskats i denna statistik. *Detaljhandeln* bröt 2014 tidigare års negativa trend, vilket innebar att *räkenskapsperiodens resultat* för branschen förbättrades för första gången på fyra år. Sett till helheten kan lönsamheten inom den åländska ekonomin betraktas som tillfredsställande. Förändringarna jämfört med 2013 skiljer sig åt mellan branscherna. Vissa branscher, t.ex. *detaljhandeln* och *övrig transport*, uppvisar förbättrade lönsamhetsnyckeltal medan andra, t.ex. *partihandeln* och *tjänstebranscherna*, uppvisar försvagade nyckeltal. Personalkostnadernas andel av omsättningen var högst i hotell- och restaurangbranschen samt tjänstebranschen, medan *partihandeln*, följt av *detaljhandeln* hade de lägsta.

Åländska företag har i allmänhet stark kapitalstruktur

Bäst soliditet har branschen *övrig transport*, men även *partihandeln*, *byggverksamheten*, *tillverkningsindustrin* och *sjötransporten* har mycket god soliditet. Bäst likviditet har branschen *partihandel*, men även *tillverkningsindustrin* och *sjötransportbranschen* uppvisar starka siffror. *Hotell- och restaurangbranschen* har klart sämre soliditet och likviditet än övriga branscher. Sett över hela ekonomin är de åländska bolagens kapitalstruktur stark med en hög andel eget kapital.

Beskrivning av statistiken

Bokslutsstatistiken för de åländska företagen baseras på underlag från skatteförvaltningens EVR-register med beskattningsuppgifter från näringsidkare, yrkesutövare och samfund. Materialet har kompletterats med uppgifter ur företagsregistret och Ålands arbetsställeregister. Vissa kontroller och bearbetningar av bristfälliga uppgifter har gjorts av både ÅSUB och Statistikcentralen i Helsingfors. Samtliga uppgifter för år 2014 gäller för den redovisningsperiod som avslutades under perioden 1.1.2014 – 31.12.2014. Räkenskapsperioden för de flesta företagen som ingår i statistiken är kalenderåret.

Statistiken för år 2014 innehåller bokslutsuppgifter om branscherna tillverkningsindustri, byggverksamhet, handel (parti- och detaljhandel), hotell- och restaurangverksamhet, transport (sjötransport och övrig transport) samt tjänstebanschen (företagstjänster och personliga tjänster). Branscherna finansiell verksamhet samt primärnäringarna har inte tagits med i undersökningen på grund av deras speciella resultatstruktur.

Näringsgrensindelningen i bokslutsstatistiken följer standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008), vilken är knuten till den internationella NACE-klassificeringen rev. 2 (National Activities Classification of Economics). Branschkoderna som används i denna publikation finns definierade i *bilaga 1*.

Publikationens statistik finns publicerad i form nerladdningsbara databaser på:

http://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_FO/

Det totala antalet företag som ingår i undersökningen för år 2014 är 999, antalet företag per bransch som presenteras i rapporten överstiger 20. Merparten av företagen i underlagsmaterialet består av fåmannaföretag, större delen representerar den grupp som har 0 till 4 anställda. De företag som undersökningen omfattar står för ungefär ca 93 procent av anställda inom den privata sektorn. De företagsformer som statistiken omfattar är andelslag, aktieföretag, kommanditiföretag, beskattningssammanslutning samt öppet företag. Samtliga företag som ingår i statistiken har totala rörelseintäkter (omsättning + rörelsens övriga intäkter) som överstiger 20 000 euro. Enskilda näringsidkare (yrkesutövare och näringsidkare) har utelämnats.

För de nyckeltal som framräknats kan samtliga uppgifter hämtas direkt ur företagens offentliga årsredovisningar. Mer specifika nyckeltal har utelämnats eftersom tillgång till företagens interna uppgifter saknas. För mer detaljerad beskrivning av nyckeltalen hänvisas läsaren till rapporten "*Bokslutsstatistik för företag 2002-2004*" (Statistik 2006:5), eller till ett kort memorandum om nyckeltalen (Bilaga 2 till detta meddelande). Både rapporten och memorandumet finns på ÅSUBs webbsida (inom statistikområde Företag):

<http://www.asub.ax/>

Slutligen bör det även observeras att samtliga summor uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför den reella förändringen från år till år är något lägre än den uppgivna. Jämförelser med sysselsättning samt BNP-uppgifter (bruttonationalprodukt till baspris) grundar sig på 2013-års statistik dels för att följa samma mönster som i tidigare publikationer, dels då 2014-års uppgifter (för BNP) inte ännu fanns tillgängliga vid publiceringstillfället. Branschvisa totala sysselsättningsuppgifter innefattar även de arbetsplatser som innehas av personer bosatta utanför Åland.

Omsättning och personalkostnader ökade, direkta skatter minskade

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen ökade med 0,7 procent från år 2013 till år 2014, från ca 2 160 miljoner euro till ca 2 170 miljoner. Samtidigt ökade *räkenskapsperiodens resultat* med 7,2 procent år 2014, från ca 120 miljoner euro till ca 129 miljoner euro. *Rörelseresultatet* minskade i sin tur med ca tio miljoner (-8,1 procent). Det bör dock påpekas att enstaka extraordinära händelser inom *tillverkningsindustrin* och *sjötransportbranschen* ligger bakom mycket av dessa förändringar. Utvecklingen för vissa utvalda poster ur resultaträkningen för åren 2001–2014 redovisas nedan i *tabell 1*.

Tabell 1: Utvalda poster ur resultaträkningen åren 2001–2014 (löpande priser)

	Omsättning	Personal- kostnader	Rörelse- resultat	Finansiella intäkter och kostnader	Direkta skatter	Räkenskaps- periodens resultat
Miljoner euro						
2001	1 452,5	-278,9	132,4	27,6	-37,2	110,3
2002	1 522,8	-275,3	122,0	28,2	-37,4	105,1
2003	1 602,3	-295,5	133,3	11,2	-41,5	105,0
2004	1 513,0	-279,6	110,8	49,8	-36,4	122,9
2005	1 626,6	-319,2	114,5	3,4	-25,8	109,5
2006	1 678,7	-299,3	173,2	-9,6	-35,9	120,8
2007	1 805,5	-355,6	182,4	-20,9	-38,3	131,0
2008	1 939,5	-365,9	121,6	-29,4	-19,0	55,5
2009	1 884,7	-360,0	156,6	-2,0	-30,4	107,4
2010	2 010,3	-367,4	134,4	-4,7	-25,7	97,5
2011	1 983,2	-359,4	101,6	8,0	-25,4	91,6
2012	2 051,9	-375,3	87,3	-4,3	-18,0	196,5
2013	2 158,3	-392,7	118,4	-7,1	-15,8	120,2
2014	2 173,6	-417,3	108,8	-2,8	-15,7	128,8
Årsförändring, procent						
2001–2002	4,8	-1,3	-7,9	2,0	0,5	-4,7
2002–2003	5,2	7,3	9,3	-60,3	11,0	-0,1
2003–2004	-5,6	-5,4	-16,9	345,7	-12,2	17,1
2004–2005	7,5	14,2	3,4	-93,2	-29,2	-11,0
2005–2006	3,2	-6,2	51,3	-384,1	39,4	10,4
2006–2007	7,6	18,8	5,3	118,9 *	6,5	8,4
2007–2008	7,4	2,9	-33,3	40,3 *	-50,5	-57,6
2008–2009	-2,8	-1,6	28,8	-93,3 **	60,3	93,5
2009–2010	6,7	2,1	-14,2	140,3 *	-15,5	-9,3
2010–2011	-1,3	-2,2	-24,4	-269,7 **	-1,1	-6,0
2011–2012	3,5	4,4	-14,0	-152,8	-29,1	114,4
2012–2013	5,2	4,6	35,5	66,5 *	-12,1	-38,8
2013–2014	0,7	6,3	-8,1	-60,6 **	-1,1	7,2

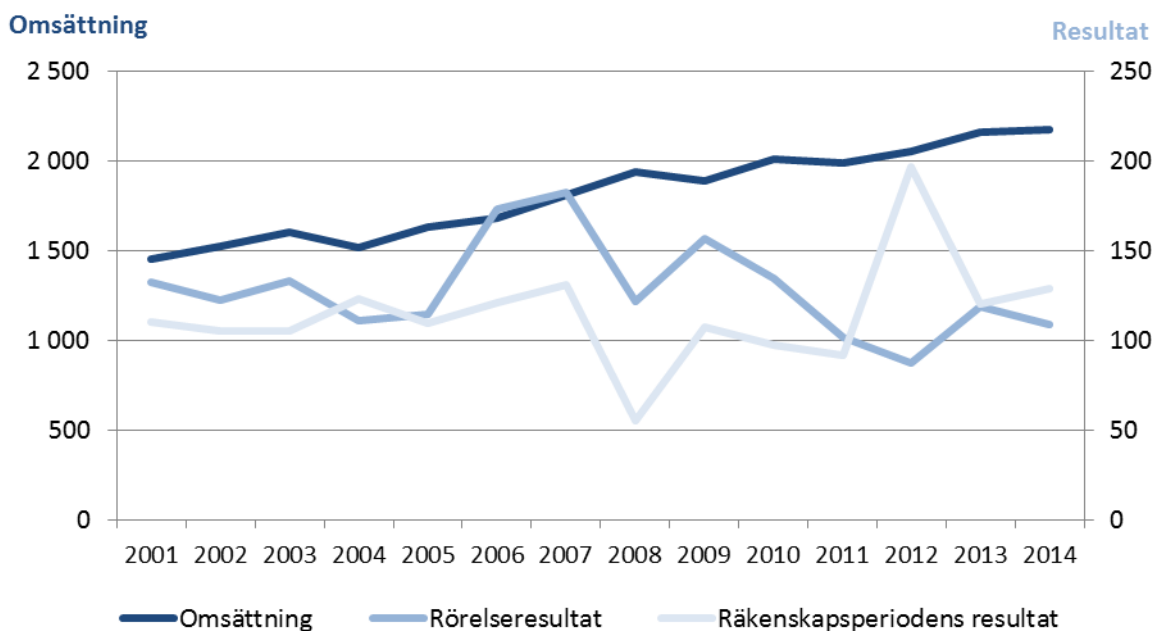
*) Notera att det handlar om en negativ utveckling, kostnaderna ökar/intäkterna minskar.

***) Positiv utveckling, kostnaderna minskar/intäkterna ökar.

Ur tabellen ovan kan man dessutom utläsa att *personalkostnaderna* fortsatte att öka under 2014 (med 6,3 procent). Posten *finansiella intäkter och kostnader* stärktes under 2014. De utbetalda *direkta skatterna* fortsatte istället att sjunka under 2014, vilket var det femte året i rad. Minskningen på 1,1 procent är dock klart mindre än de två föregående årens minskningar.

Figur 1 på nästa sida illustrerar ovan nämnda utveckling i diagramform: en viss ökning av omsättningen och räkenskapsperiodens resultat följs åt av en minskning av rörelseresultatet. Det bör betonas att på grund av det åländska näringslivets ringa storlek kan olika bokföringstekniska åtgärder få stor genomslagskraft i statistiken (exempelvis avskrivningar eller reserveringar).

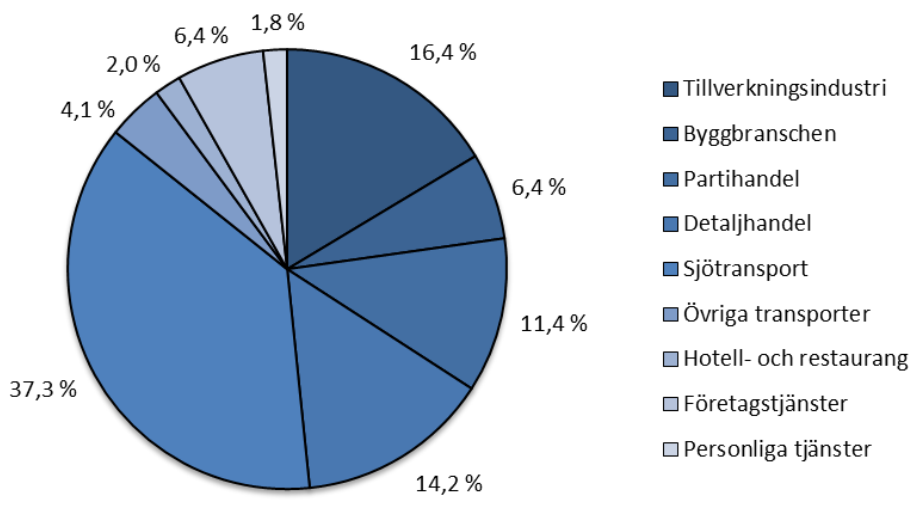
Figur 1: Företagens omsättning och resultat år 2001–2014 (löpande priser), miljoner euro

Sjötransportbranschen överlägset största bransch sett till omsättningen

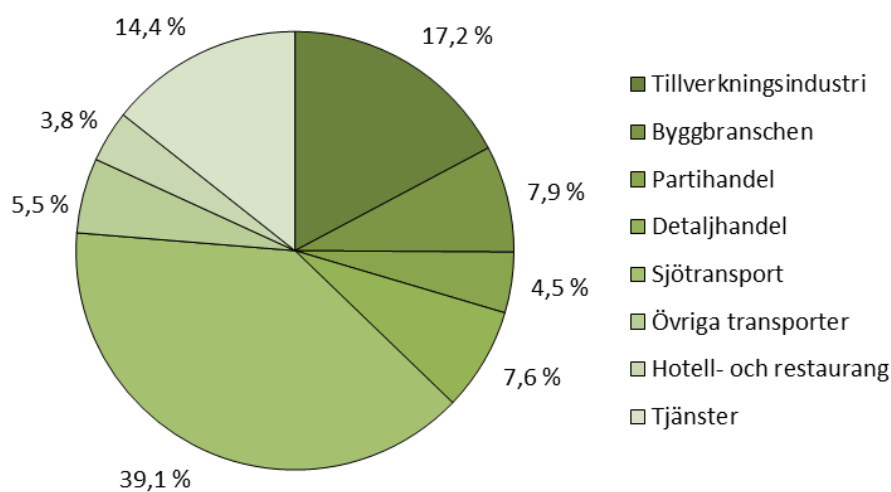
Sett till omsättningen är sjötransportbranschen Ålands absolut viktigaste näringsgren, år 2014 stod sjötransportbranschen för den största andelen av omsättningen (ca 37 procent), andra relativt stora branscher är *tillverkningsindustri* (ca 16 procent), *detaljhandel* (ca 14 procent) samt *partihandel* (ca elva procent). Branschernas andel av omsättningen illustreras nedan i figur 2. *Företagstjänster* och *personliga tjänster* är här hopslagna till branschen *tjänster*.

Figur 2: Branschernas andel av omsättningen år 2014

Sjötransportbranschen hade den största andelen av *personalkostnaderna* med ca 39 procent (ca 40 procent 2013), följt av tillverkningsbranschen som hade ca 17 procent (ca 15 procent 2013) och tjänstebranschen som hade ca 14 procent (ca 15 procent 2013). Dessa tre branscher hade även 2013 de största andelarna av personalkostnaderna. Branschernas andel av de totala personalkostnaderna illustreras i figur 3 på nästa sida.

Figur 3: Branschernas andel av personalkostnaderna år 2014

Tabell 2 nedan illustrerar utvecklingen för vissa utvalda poster ur balansräkningen för åren 2001–2014. *Balansomslutningen* har för det mesta ökat de senaste tolv åren, men 2014 skedde en nedgång med ca 160 miljoner euro (-5,6 procent). Jämfört med 2012 var dock balansomslutningen 6,3 procent större år 2014. Det egna kapitalet krympte med ca 15,2 procent, medan *fordringarna* minskade med 25,6 procent och *främmande kapital* minskade marginellt (-0,2 procent). De *materiella tillgångarna* minskade med 7,2 procent. Även balansräkningarna är påverkade av enskilda extraordinära händelser inom tillverknings- och sjötransportbranschen. Antalet företag som ingår i undersökningen ökade med 6,1 procent, dvs. med 57 stycken från år 2013.

Tabell 2: Utvalda poster ur balansräkningen åren 2001–2014

	Balans- omslutning	Materiella tillgångar totalt	Fordringar totalt	Eget kapital	Främmande kapital	Antal företag
Miljoner euro / antal företag						
2001	1 529,2	705,2	208,5	528,1	693,7	712
2002	1 550,8	690,6	242,8	571,2	669,8	715
2003	1 585,7	676,5	246,0	587,9	679,7	695
2004	1 786,3	823,4	245,8	674,7	813,8	698
2005	1 812,5	791,6	342,7	715,4	810,9	724
2006	1 772,5	771,4	276,0	646,2	822,9	765
2007	1 948,5	788,9	324,1	760,9	918,1	826
2008	2 293,4	969,6	423,0	747,8	1 253,6	858
2009	2 293,0	986,2	341,2	767,9	1 219,0	893
2010	2 323,3	895,4	466,7	810,7	1 195,9	888
2011	2 373,3	892,8	480,7	835,5	1 219,0	903
2012	2 519,4	1 039,5	520,5	980,8	1 212,3	923
2013	2 835,9	1 187,3	676,7	1 106,1	1 368,2	942
2014	2 678,4	1 102,0	503,5	938,3	1 365,1	999
Årsförändring, procent						
2001–2002	1,4	-2,1	16,4	8,2	-3,5	0,4
2002–2003	2,2	-2,0	1,3	2,9	1,5	-2,8
2003–2004	12,6	21,7	-0,1	14,8	19,7	0,4
2004–2005	1,5	-3,9	39,5	6,0	-0,4	3,7
2005–2006	-2,2	-2,6	-19,5	-9,7	1,5	5,7
2006–2007	9,9	2,3	17,4	17,8	11,6	8,0
2007–2008	17,7	22,9	30,5	-1,7	36,5	3,9
2008–2009	0,0	1,7	-19,3	2,7	-2,8	4,1
2009–2010	1,3	-9,2	36,8	5,6	-1,9	-0,6
2010–2011	2,2	-0,3	3,0	3,1	1,9	1,7
2011–2012	6,2	16,4	8,3	17,4	-0,5	2,2
2012–2013	12,6	14,2	30,0	12,8	12,9	2,1
2013–2014	-5,6	-7,2	-25,6	-15,2	-0,2	6,1

God soliditet inom tillverkningsindustrin

Bokslutsstatistiken för år 2014 omfattar 107 företag inom *tillverkningsindustrin*. De olika näringsgrenar som finns representerade inom tillverkningsindustrin finns bifogade sist i meddelandet. De företag inom tillverkningsindustrin som undersökningen omfattar sysselsatte tillsammans ca 970 personer år 2014. Företagens storlek varierar från enmansföretag till företag med ca 140 anställda. I undersökningsmaterialet utgör *metallindustri, trävaruindustri* samt *försörjning av el, gas, värme och kyla* de största undergrupperna inom industribranschen¹ följt av *livsmedelsindustrin*.

Tillverkningsindustrin stod för ca 7,5 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland samt 7,6 procent av Ålands BNP år 2013.

Tabell 3 visar resultat- och balansräkningen för tillverkningsindustrin totalt för åren 2013–2014. År 2014 var *omsättningen* ca 356 miljoner euro, en höjning med 16,3 procent från år 2013. Den största kostnadsposten är *material och tjänster totalt* där utgifterna var ca 183 miljoner euro. *Rörelsevinsten* var år 2014 ca 46,4 miljoner euro, vilket var 53 procent högre än under 2013. Andra betydande kostnadsposter var *personalkostnader totalt* som uppgick till ca 72 miljoner euro samt *övriga rörelsekostnader* som uppgick till ca 58 miljoner euro. År 2014 redovisades en *räkenskapsperiodens vinst* på ca 65,1 miljoner euro, vilket var ca 21,1 procent lägre än 2013. Stora fusioner inom tillverkningsbranschen försvårar jämförbarheten över tid.

I balansräkningen var *balansomslutningen* år 2014 ca 688 miljoner euro (år 2013 ca 810 miljoner euro och år 2012 ca 700 miljoner euro). På den aktiva sidan är de största posterna *materiella tillgångar totalt* (ca 219 miljoner euro), *fordringar totalt* (ca 186 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 159 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 308 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 333 miljoner euro. Även balansomslutningen ser till viss del väsentligt annorlunda ut för perioden 2012–2014 jämfört med tidigare år som ett resultat av bl.a. tidigare nämnda fusioner.

I *tabell 4* presenteras de olika finansiella nyckeltalen för *tillverkningsindustrin*. Branschens lönsamhetsnyckeltal har generellt förbättrats jämfört med år 2013, men som nämndes ovan påverkas jämförbarheten över tid kraftigt av större fusioner. Medianen för de olika lönsamhetsnyckeltalen försämrades något under 2014.

Avkastningsprocenten på investerat kapital är klart högre än skuldräntan, vilket innebär att avkastningen på det kapital företaget anskaffat är större än vad ersättningen för det till långivare är. *Driftsbidragsprocenten* borde inom industrin vara mellan 10 – 25 procent, och med 17,3 procent uppfyller *tillverkningsindustrin* som helhet detta mål. Över hälften av industriföretagens driftbidragsprocent understiger dock tio procent, då medianvärdet ligger på 7,9 procent. *Rörelseresultatprocenten* för branschen som helhet är god och nettoresultatprocenten är positiv. Variation finns dock inom branschen; över hälften av företagen uppvisar en svag rörelseresultatprocent och den undre kvartilen har negativa värden för både rörelse- och nettoresultatprocenten. Tillverkningsindustrin som helhet kännetecknas av god soliditet och kassalikviditet. Även balanslikviditeten kan karakteriseras som god då den ligger på 2,0, vilket utgör gränsvärdet mellan ett nöjaktigt och ett gott vitsord. Positivt är även att medianvärden för såväl soliditet som likviditet ser goda ut.

¹ Sett till antalet företag i grundmaterialet.

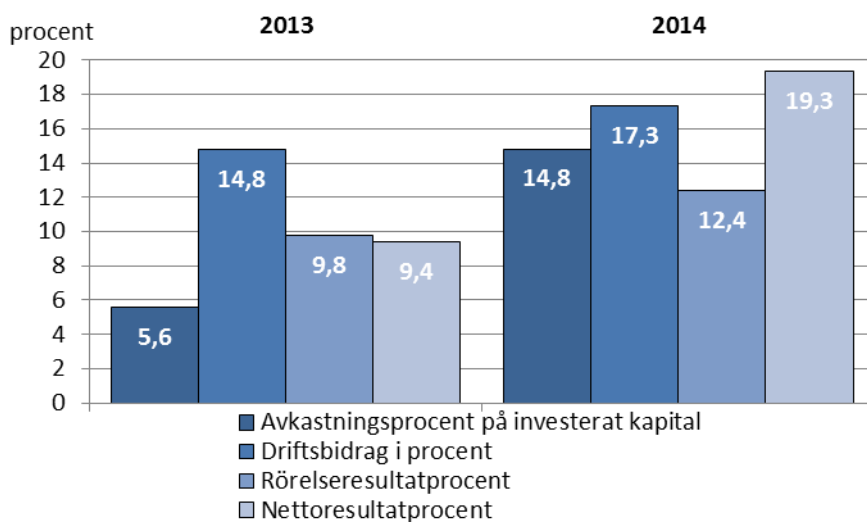
Tabell 3: Tillverkningsindustrins totala resultat- och balansräkning

	2013	2014
Antal företag	106	107
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	306 592	356 487
Förändring i produktlager (ökning+/- minskning-)	2 644	-1 248
Tillverkning för eget bruk	2 555	3 516
Övriga rörelseintäkter	3 589	18 332
Material och tjänster totalt	-164 735	-182 743
Personalkostnader totalt	-58 753	-71 886
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-15 520	-18 530
Övriga rörelsekostnader	-46 035	-57 531
Rörelsevinst (-förlust)	30 336	46 398
Finansiella intäkter och kostnader totalt	4 085	30 889
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	34 422	77 287
Extraordinära poster totalt	55 276	-5 846
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	89 698	71 441
Bokslutsdispositioner totalt	-1 889	-1 509
Direkta skatter totalt	-5 265	-4 805
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	82 544	65 126
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	6 523	6 897
Materiella tillgångar totalt	184 135	218 796
Placeringar totalt	155 356	159 027
Bestående aktiva	346 014	384 719
Omsättningstillgångar totalt	49 486	55 004
Fordringar totalt	382 866	186 097
Finansiella värdepapper totalt	519	2 334
Kassa och banktillgodohavanden	31 901	59 664
Rörliga aktiva totalt	464 773	303 099
Aktiva totalt	810 786	687 818
PASSIVA		
Eget kapital totalt	487 763	308 025
Ackumulerade bokslutsdispositioner	44 179	46 645
Obligatoriska reserveringar totalt	183	204
Långfristigt främmande kapital totalt	138 656	179 842
Kortfristigt främmande kapital totalt	140 006	153 102
Passiva totalt	810 786	687 818

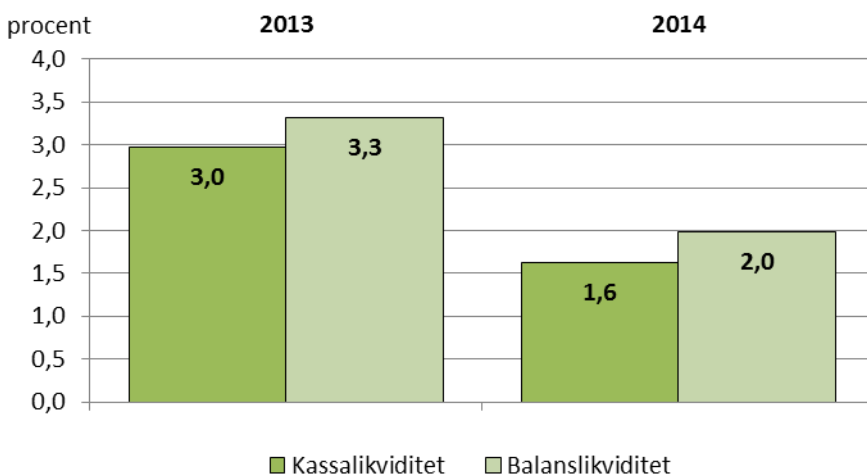
Tabell 4: Tillverkningsindustrins nyckeltal

Nyckeltal	2014			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	374 819			
Omsättning i 1 000 euro	356 487			
Avkastningsprocent på investerat kapital	14,8	-4,0	5,0	18,0
Skuldränta	0,9	0,0	1,1	1,9
Driftsbidrag i procent	17,3	0,5	7,9	23,1
Rörelseresultatprocent	12,4	-4,9	4,7	13,6
Nettoresultatprocent	19,3	-4,7	2,8	10,5
Personalkostnader i procent av omsättningen	20,2	9,4	23,1	41,0
Soliditet	51,6	15,5	47,4	73,0
Kassalikviditet	1,6	0,6	1,3	3,0
Balanslikviditet	2,0	1,0	2,0	4,1

Figur 4: Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal

Figur 5: Tillverkningsindustrins likviditetsnyckeltal

Omsättningen åter på normal nivå för byggbranschen

För år 2014 ingick 136 företag inom *byggbranschen* i bokslutsstatistiken. De företag som ingår i bokslutsstatistiken sysselsatte tillsammans ca 710 personer. Byggbranschen stod för ca 6,3 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland år 2013 och dess andel av BNP år 2013 var ca 5,0 procent. Byggbranschen domineras av två underbranscher *byggande av hus* samt *specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*, både i omsättning och i antal företag.

Tabell 5 visar resultat- och balansräkningen för byggbranschen totalt. Byggbranschen uppvisade under år 2014 en *omsättning* på ca 138 miljoner euro (168 miljoner år 2013, 134 miljoner år 2012). Minskningen jämfört med 2013 innebar en återgång till en mer normal nivå efter att omsättningen påverkades starkt av ett enskilt företags ovanligt stora omsättning för år 2013, då flera större projekt färdigställdes. Omsättningen var cirka tre procent större 2014 jämfört med 2012. Den största kostnadsposten var *material och tjänster totalt* på ca 86 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var ca 5,1 miljoner euro (en minskning med 32,0 procent från år 2013).

Inom byggbranschen är det några större företag som står för större delen av omsättningen: de tio största företagen stod för hälften av byggbranschens omsättning 2014. De tio största företagen står år 2014 för ca 64 procent av vinsten (ca 47 procent år 2013). De tio största företagens andel av vinsten var därmed över hälften av branschens totala vinster för första gången sedan 2009.

Balansomslutningen för byggbranschen var ca 131 miljoner euro år 2014 (en ökning med ca 4,7 procent). De största posterna på den aktiva sidan var *omsättningstillgångar totalt* (ca 31,8 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 27,3 miljoner euro), *materiella tillgångar totalt* (ca 27,2 miljoner euro) och *fordringar totalt* (ca 27,3 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 67,2 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 62,1 miljoner euro. Både det egna och det främmande kapitalet ökade därmed 2014 (med 3,1 respektive 6,6 procent)

Tabell 6 presenterar de olika nyckeltalen för byggbranschen. Det finns vissa svaghetstecken vad gäller lönsamhetsnyckeltalen för byggbranschen. Varken *driftsbidraget i procent* eller *rörelseresultatprocenten* kan anses vara nöjaktiga. *Nettoresultatprocenten* är dock positiv och *avkastningsprocenten på investerat kapital* är i likhet med tidigare år betydligt högre än *skuldräntan*, vilket är bra. *Skuldräntan* är överlag riktigt bra (det vill säga låg). *Personalkostnaderna i procent av omsättningen* var 23,8 procent för byggbranschen år 2014. *Soliditetsprocenten* är fortsatt mycket god och låg 2014 fortsatt på över 50 procent. Likviditeten fortsatte 2014 att förbättras för andra året i rad och både *kassalikviditeten* och *balanslikviditeten* kan betecknas som tillfredsställande. Likviditeten uppvisar fortsättningsvis en variation mellan företagen, där den undre kvartilen nätt och jämt visar tillfredsställande värden medan den övre kvartilen visar mycket goda siffror.

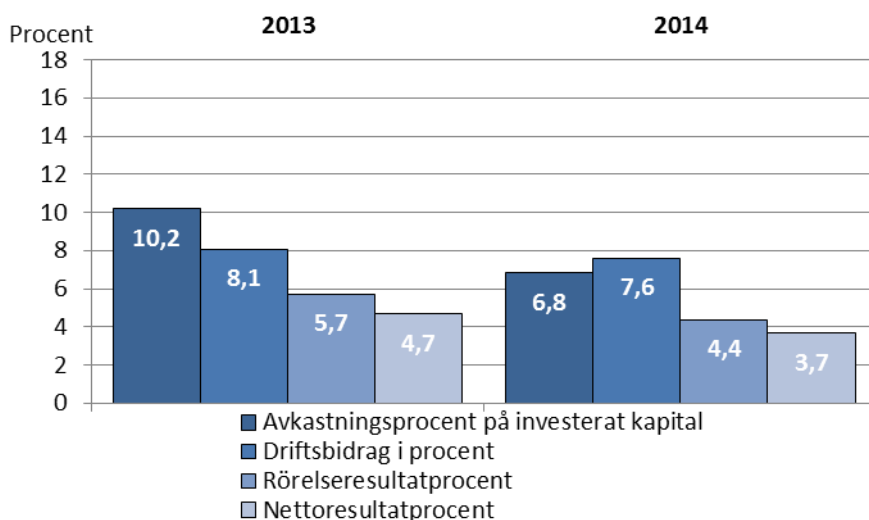
Tabell 5: Byggbranschens totala resultat- och balansräkning

	2013	2014
Antal företag	131	136
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	168 244	138 077
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-11 946	197
Tillverkning för eget bruk	152	49
Övriga rörelseintäkter	2 044	4 124
Material och tjänster totalt	-100 827	-86 269
Personalkostnader totalt	-31 862	-32 855
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-4 016	-4 578
Övriga rörelsekostnader	-12 030	-12 512
Rörelsevinst (-förlust)	9 759	6 232
Finansiella intäkter och kostnader totalt	194	663
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	9 953	6 895
Extraordinära poster totalt	64	39
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	10 018	6 934
Bokslutsdispositioner totalt	-578	-224
Direkta skatter totalt	-1 994	-1 645
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	7 445	5 065
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 545	1 546
Materiella tillgångar totalt	24 019	27 188
Placeringar totalt	26 851	27 317
Bestående aktiva	52 415	56 051
Omsättningstillgångar totalt	31 614	31 772
Fordringar totalt	24 584	27 336
Finansiella värdepapper totalt	1 060	399
Kassa och banktillgodohavanden	15 411	15 351
Rörliga aktiva totalt	72 670	74 858
Aktiva totalt	125 085	130 910
PASSIVA		
Eget kapital totalt	65 222	67 229
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 107	1 356
Obligatoriska reserveringar totalt	503	250
Långfristigt främmande kapital totalt	14 908	17 076
Kortfristigt främmande kapital totalt	43 346	44 999
Passiva totalt	125 085	130 910

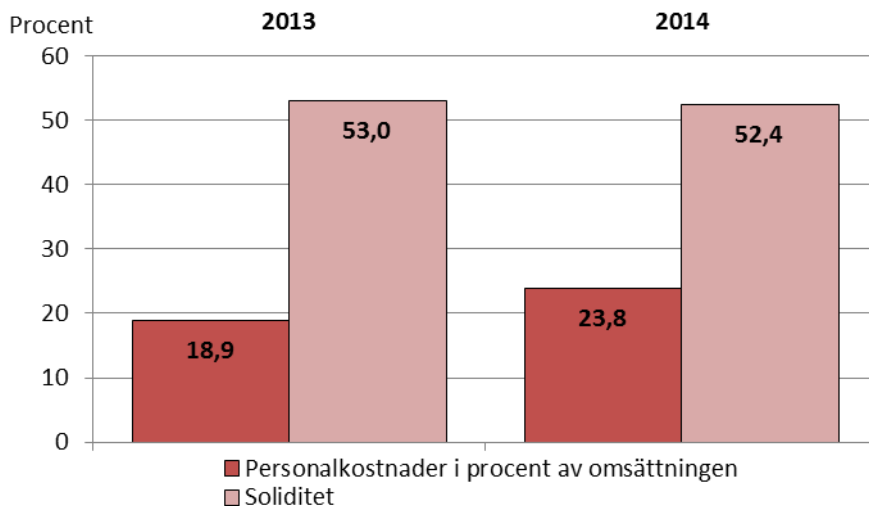
Tabell 6: Byggbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2014			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	142 200			
Omsättning i 1 000 euro	138 077			
Avkastningsprocent på investerat kapital	6,8	-1,8	8,6	28,6
Skuldränta	1,0	0,0	0,8	1,9
Driftsbidrag i procent	7,6	2,9	9,3	21,6
Rörelseresultatprocent	4,4	-1,9	4,5	13,9
Nettoresultatprocent	3,7	-2,0	3,4	11,5
Personalkostnader i procent av omsättningen	23,8	12,1	24,8	40,2
Soliditet	52,4	20,1	46,0	76,9
Kassalikviditet	1,0	0,5	1,3	3,6
Balanslikviditet	1,7	1,0	2,1	4,1

Figur 6: Byggbranschens resultatnyckeltal

Figur 7: Byggbranschens personalkostnader i procent av omsättningen och soliditet

Detaljhandeln bryter negativ trend

Handeln är här uppdelad i parti- och detaljhandel. *Partihandeln* i undersökningen omfattar 83 företag och antalet sysselsatta uppgick till ca 370 år 2014. *Detaljhandeln* i sin tur representeras i undersökningen av 165 företag, som tillsammans sysselsatte ca 860 personer år 2014. Partihandeln stod för ca 2,2 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2013, medan detaljhandelns andel av arbetsplatserna var ca 7,2 procent (sammanlagt 9,4 procent). Partihandelns andel av BNP uppgick till ca 2,6 procent år 2013 medan detaljhandelns andel var ungefär 4,1 procent (sammanlagt 6,6 procent). Den låga BNP-andelen för detaljhandeln i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre produktivitet än i övriga ekonomin.

Resultat- och balansräkningen för partihandeln totalt presenteras i *tabell 7*, medan detaljhandelns resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 8*. Partihandelns *omsättning* var år 2014 ca 247 miljoner euro, medan detaljhandelns omsättning var ca 309 miljoner euro. Den sammanlagda omsättningen inom handeln var alltså ca 556 miljoner euro år 2014 (554 miljoner euro år 2013). Detaljhandelns omsättning fortsätter sin stabila tillväxt; 2014 var det femte året i rad som branschens omsättning ökar och till skillnad från föregående år ökade även vinsten 2014. Partihandelns omsättning minskade däremot under 2014.

Inom partihandeln är det några få stora företag som dominerar branschen, av partihandelns 83 företag stod de fem största företagen för ca 63 procent av branschens totala omsättning. Samtidigt stod dock dessa fem företag bara för ca 25 procent av vinsten. Inom detaljhandeln stod de fem största bolagen för ca 49 procent av omsättningen och för ca 38 procent av vinsten.

För både parti- och detaljhandeln är den största kostnadsposten *material och tjänster totalt* (196 miljoner euro respektive 243 miljoner euro). *Rörelsevinsten* var för partihandeln ca 7,9 miljoner euro och för detaljhandeln ca 9,8 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var för partihandeln ca 11,7 miljoner euro, vilket är ungefär samma nivå som den legat på de två föregående åren. För detaljhandeln ökade *räkenskapsperiodens vinst* år 2014 till ca 5,0 miljoner euro (ca 3,0 miljoner år 2013).

Balansomslutningen var för partihandeln ca 282 miljoner euro och för detaljhandeln ca 168 miljoner euro. För partihandeln var den största posten på den aktiva sidan *placeringar totalt* (ca 106 miljoner euro) medan det för detaljhandeln var *materiella tillgångar* (ca 59 miljoner euro). För partihandeln var det *egna kapitalet* ca 166 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 114 miljoner euro. Detaljhandelns *egna kapital* var ca 55 miljoner euro och det främmande kapitalet ca 109 miljoner euro.

De olika nyckeltalen för partihandeln presenteras i *tabell 9*, medan detaljhandelns nyckeltal presenteras i *tabell 10*. Detaljhandelns *avkastningsprocent på investerat kapital* höjdes 2014 efter att ha sjunkit tre år i följd, avkastningen är därmed fortsatt klart högre än branschens *skuldränta*. Partihandelns avkastningsprocent minskade under 2014 medan *skuldräntan* höjdes något, trots detta är även partihandelns avkastningsprocent klart högre än branschens *skuldränta*, vilket på lång sikt är avgörande för en verksamhets hållbarhet. Driftsbidragsprocenten borde inom handeln vara mellan 2 – 10 procent, och både parti- och detaljhandeln som helhet uppfyller detta mål. *Rörelseresultatprocenten* kan dock, i likhet med 2013, betecknas som svag för både parti- och detaljhandeln. Vad gäller rörelse- och nettoresultatprocenten varierar det dock rätt mycket mellan olika företag, de övre kvartilerna för både parti- och detaljhandel visar goda eller nöjaktiga värden medan nyckeltalen i den undre kvartilen är negativa. Soliditeten är god för partihandeln medan den nöjaktig för detaljhandeln. Både *kassa- och balanslikviditeten* är goda för partihandeln, medan balanslikviditeten är god för detaljhandeln och kassalikviditen nöjaktig.

Tabell 7: Partihandelns totala resultat- och balansräkning

	2013	2014
Antal företag	91	83
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	258 701	247 438
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	410	-1 076
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	6 010	3 314
Material och tjänster totalt	-208 641	-195 725
Personalkostnader totalt	-18 224	-18 676
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 764	-2 891
Övriga rörelsekostnader	-25 356	-24 517
Rörelsevinst (-förlust)	10 137	7 867
Finansiella intäkter och kostnader totalt	821	-778
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	10 957	7 089
Extraordinära poster totalt	3 961	7 250
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	14 919	14 339
Bokslutsdispositioner totalt	-567	271
Direkta skatter totalt	-2 560	-2 906
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	11 792	11 704
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	2 508	2 118
Materiella tillgångar totalt	32 808	32 807
Placeringar totalt	105 652	105 654
Bestående aktiva	140 968	140 578
Omsättningstillgångar totalt	23 611	25 799
Fordringar totalt	94 871	94 849
Finansiella värdepapper totalt	9 664	9 973
Kassa och banktillgodohavanden	8 443	10 426
Rörliga aktiva totalt	136 589	141 048
Aktiva totalt	277 557	281 626
PASSIVA		
Eget kapital totalt	159 990	165 631
Ackumulerade bokslutsdispositioner	2 177	1 554
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	58 626	62 765
Kortfristigt främmande kapital totalt	56 764	51 676
Passiva totalt	277 557	281 626

Tabell 8: Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning

	2013	2014
Antal företag	167	165
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	295 306	309 301
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-7	-1
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	4 444	6 044
Material och tjänster totalt	-230 135	-242 600
Personalkostnader totalt	-31 501	-31 787
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 593	-3 875
Övriga rörelsekostnader	-28 087	-27 320
Rörelsevinst (-förlust)	6 427	9 761
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-978	-970
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	5 448	8 791
Extraordinära poster totalt	-863	-2 110
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	4 585	6 682
Bokslutsdispositioner totalt	-153	-168
Direkta skatter totalt	-1 401	-1 540
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	3 032	4 975
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 866	2 171
Materiella tillgångar totalt	57 777	58 728
Placeringar totalt	26 826	30 479
Bestående aktiva	86 469	91 378
Omsättningstillgångar totalt	30 301	31 321
Fordringar totalt	29 966	26 009
Finansiella värdepapper totalt	13	1
Kassa och banktillgodohavanden	17 240	19 625
Rörliga aktiva totalt	77 520	76 956
Aktiva totalt	163 990	168 334
PASSIVA		
Eget kapital totalt	54 036	55 405
Ackumulerade bokslutsdispositioner	3 405	3 770
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	47 202	45 243
Kortfristigt främmande kapital totalt	59 346	63 916
Passiva totalt	163 990	168 334

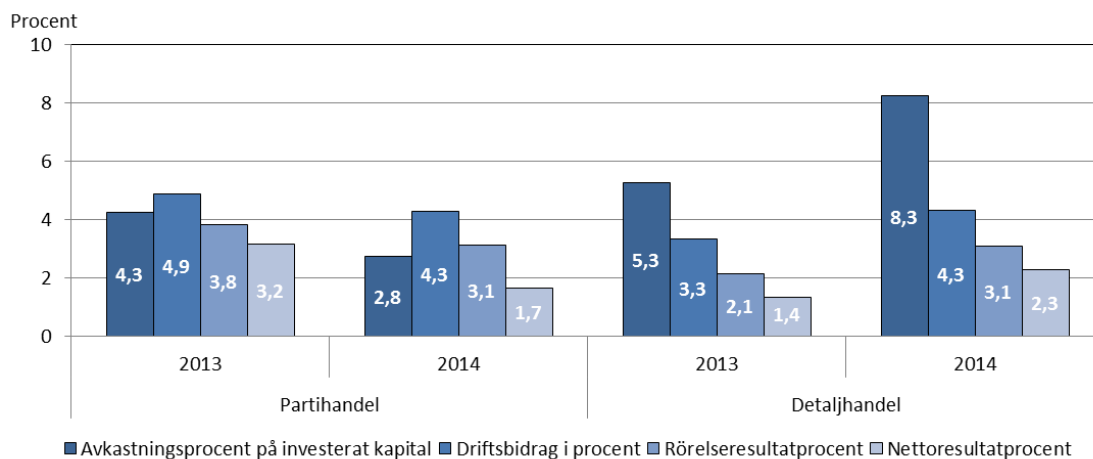
Tabell 9: Partihandelns nyckeltal

Nyckeltal	2014			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	250 752			
Omsättning i 1 000 euro	247 438			
Avkastningsprocent på investerat kapital	2,8	0,2	7,9	20,2
Skuldränta	1,8	0,0	0,6	2,1
Driftsbidrag i procent	4,3	1,0	6,8	14,8
Rörelseresultatprocent	3,1	0,2	4,2	12,5
Nettoresultatprocent	1,7	-0,3	1,8	9,9
Personalkostnader i procent av omsättningen	7,5	0,6	9,2	24,9
Soliditet	59,4	3,8	32,3	64,1
Kassalikviditet	2,2	0,5	1,1	2,2
Balanslikviditet	2,7	1,0	1,9	3,7

Tabell 10: Detaljhandelns nyckeltal

Nyckeltal	2014			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	315 345			
Omsättning i 1 000 euro	309 301			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,3	0,0	9,6	33,4
Skuldränta	1,5	0,0	1,1	2,1
Driftsbidrag i procent	4,3	0,7	4,0	9,1
Rörelseresultatprocent	3,1	-0,1	2,5	7,1
Nettoresultatprocent	2,3	-0,4	1,5	5,7
Personalkostnader i procent av omsättningen	10,3	6,7	15,2	23,9
Soliditet	35,2	0,8	28,4	58,3
Kassalikviditet	0,7	0,2	0,7	1,7
Balanslikviditet	1,2	1,0	1,8	3,1

Figur 8: Handelns resultatnyckeltal 2013–2014

Stärkt soliditet för transportbranschen

Transportbranschen har här indelats i två huvudgrupper, *sjötransport* och *övrig transport*. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i sjöfartsbranschen var 25 stycken år 2014 och antalet anställda uppgick till ca 2 800. Underlaget inkluderar företag med varierande personalstorlek, en del av företagen sysselsätter 0 till 4 personer, men branschen innehåller även åtta företag som sysselsätter 20 personer eller fler. De övriga transporterna, som omfattar land- och lufttransporter, stödtjänster till transport samt postverksamhet, bestod av 35 företag år 2014. Dessa sysselsatte tillsammans ca 500 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, hälften av företagen sysselsätter färre än fem anställda. Transportbranschen stod för ca 18,8 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2013, varav sjötransportbranschen stod för ca 14,6 procentenheter. Transportbranschens bidrag till BNP var år 2013 ca 26,7 procent, varav sjötransporterna stod för ca 22,9 procent. Transportbranschens andel av sysselsättningen sjönk med 0,9 procentenheter, medan andelen av BNP steg med 1,1 procentenheter år 2013.

Resultat- och balansräkningen för sjötransportbranschen presenteras i *tabell 11*, medan den övriga transportbranschens resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 12*. Sjötransportbranschen omsatte under år 2014 ca 812 miljoner euro, medan övriga transporterna omsatte ca 90 miljoner euro. Den största kostnadsposten för sjötransportbranschen var *övriga kostnader* (ca 365 miljoner euro). För den övriga transportbranschen var det *material och tjänster totalt* som var den största kostnadsposten med ca 38 miljoner euro. Sjötransportbranschen redovisade ett *rörelseresultat* på ca 22 miljoner euro medan övriga transportbranschens *rörelseresultat* var ca 5,6 miljoner euro.

Sjötransportbranschens *omsättning* och *rörelseresultat* sjönk 2014 efter att på grund av intäkter från fartygsförsäljningar legat på en förhöjd nivå år 2013. Jämfört med år 2012 var *omsättningen* cirka två procent högre år 2014, medan rörelseresultatet var 2,7 procent lägre 2014 än det var 2012. Fartygsförsäljningarna påverkade inte räkenskapsperiodens vinst på samma sätt, men jämförbarheten för sjötransportbranschen mellan 2013 och 2014 är här begränsade då enskilda extraordinära händelser som fartygsaffärer, nedskrivningar och omstruktureringar på försäkringssidan får stort genomslag för båda åren. *Räkenskapsperiodens resultat* var för sjötransportbranschen ca 28,6 miljoner euro (ca 4,2 miljoner år 2013) och för övriga transportbranschen ca 3,9 miljoner euro (ca 2,2 miljoner år 2013).

Balansomslutningen var för sjötransportbranschen ca 1 093 miljoner euro (5,2 procents nedgång från 2013), medan den var ca 82 miljoner euro för den övriga transportbranschen (2,4 procents minskning). Den aktiva sidan domineras både hos sjötransportbranschen och hos den övriga transportbranschen av *materiella tillgångar totalt* (ca 621 miljoner euro respektive ca 54 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var hos sjötransportbranschen ca 218 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 571 miljoner euro. Hos den övriga transportbranschen var det *egna kapitalet* ca 44,6 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 27,6 miljoner euro.

Sjötransportbranschens olika nyckeltal presenteras i *tabell 13*, medan den övriga transportbranschens nyckeltal presenteras i *tabell 14*. De särskilda omständigheterna inom sjötransportbranschen påverkar lönsamhetsnyckeltalen, där både avkastningsprocenten på investerat kapital och nettoresultatprocenten är negativa. Detta gör det svårt att jämföra sjötransportbranschens lönsamhetsnyckeltal bakåt. För den övriga transportbranschen var avkastningsprocenten klart högre än skuldräntan. Samtliga lönsamhetsnyckeltal för den övriga transportbranschen förbättrades något under 2014 och kan betecknas som nöjaktiga. Både sjötransportbranschen och den övriga transportbranschen har god soliditet, i synnerhet den övriga transportbranschen. Soliditeten ökade under 2014 för bägge delbranscher. Även likviditen förbättrades för bägge branscher och bägge har nu god kassalikviditet och tillfredsställande balanslikviditet.

Tabell 11: Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar

	2013	2014
Antal företag	23	25
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	832 358	811 800
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	34 198	34 602
Material och tjänster totalt	-242 932	-238 909
Personalkostnader totalt	-155 155	-163 168
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-63 184	-57 383
Övriga rörelsekostnader	-358 965	-365 254
Rörelsevinst (-förlust)	46 321	21 689
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-13 738	-32 806
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	32 584	-11 117
Extraordinära poster totalt	-877	51 191
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	31 707	40 074
Bokslutsdispositioner totalt	-26 778	-10 118
Direkta skatter totalt	-741	-1 307
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	4 188	28 649
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	7 132	7 771
Materiella tillgångar totalt	745 235	620 295
Placeringar totalt	91 871	145 103
Bestående aktiva	844 237	773 169
Omsättningstillgångar totalt	22 277	21 520
Fordringar totalt	90 041	111 545
Finansiella värdepapper totalt	273	0
Kassa och banktillgodohavanden	195 243	186 277
Rörliga aktiva totalt	307 834	319 342
Aktiva totalt	1 152 071	1 092 510
PASSIVA		
Eget kapital totalt	213 706	217 899
Ackumulerade bokslutsdispositioner	293 534	304 062
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	457 103	390 078
Kortfristigt främmande kapital totalt	187 728	180 471
Passiva totalt	1 152 071	1 092 510

Tabell 12: Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning

	2013	2014
Antal företag	36	35
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	86 294	89 839
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	2 864	2 553
Material och tjänster totalt	-34 931	-37 722
Personalkostnader totalt	-23 018	-23 097
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-5 183	-5 293
Övriga rörelsekostnader	-20 964	-20 651
Rörelsevinst (-förlust)	5 063	5 629
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-216	63
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	4 848	5 692
Extraordinära poster totalt	-899	-161
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	3 949	5 531
Bokslutsdispositioner totalt	-1 265	-935
Direkta skatter totalt	-448	-710
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	2 236	3 886
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	523	674
Materiella tillgångar totalt	54 193	54 353
Placeringar totalt	5 033	5 528
Bestående aktiva	59 749	60 555
Omsättningstillgångar totalt	944	1 037
Fordringar totalt	14 887	16 369
Finansiella värdepapper totalt	646	476
Kassa och banktillgodohavanden	4 174	3 919
Rörliga aktiva totalt	20 652	21 801
Aktiva totalt	80 401	82 357
PASSIVA		
Eget kapital totalt	43 358	44 642
Ackumulerade bokslutsdispositioner	9 162	10 165
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	7 823	8 064
Kortfristigt främmande kapital totalt	20 059	19 487
Passiva totalt	80 401	82 357

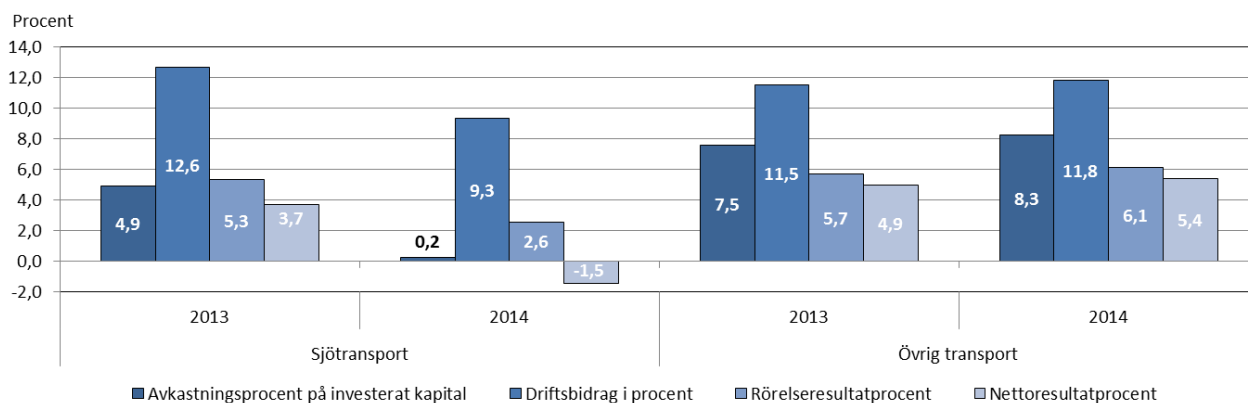
Tabell 13: Sjötransportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2014			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	846 403			
Omsättning i 1 000 euro	811 800			
Avkastningsprocent på investerat kapital	0,2	-4,3	3,5	25,8
Skuldränta	2,6	0,0	0,4	2,0
Driftsbidrag i procent	9,3	0,1	11,9	26,0
Rörelseresultatprocent	2,6	-11,0	2,2	15,9
Nettoresultatprocent	-1,5	-14,6	0,8	11,1
Personalkostnader i procent av omsättningen	20,1	13,0	28,3	62,1
Soliditet	47,8	12,1	35,9	82,5
Kassalikviditet	1,7	0,8	1,3	3,4
Balanslikviditet	1,8	0,8	1,3	3,4

Tabell 14: Övriga transportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2014			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	92 392			
Omsättning i 1 000 euro	89 839			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,3	0,6	11,8	36,1
Skuldränta	1,3	0,1	1,6	2,8
Driftsbidrag i procent	11,8	7,3	17,2	40,3
Rörelseresultatprocent	6,1	-0,2	6,0	29,4
Nettoresultatprocent	5,4	-0,7	4,9	27,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	25,7	8,4	27,1	36,0
Soliditet	66,5	12,0	42,3	79,7
Kassalikviditet	1,1	0,9	1,7	4,2
Balanslikviditet	1,1	0,9	1,7	4,2

Figur 9: Transportbranschens resultatnyckeltal år 2013–2014

Svaga men förbättrade nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen

I undersökningen omfattades *hotell- och restaurangbranschen* år 2014 av 104 företag, vars antal anställda uppgick till ca 530 personer. Branschen svarade år 2013 för ca 4,0 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland och dess andel av BNP uppgick år 2013 till ca 1,9 procent. Likt fallet med detaljhandeln bör här noteras att den låga BNP-andelen i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre produktivitet än i övriga ekonomin. Branschen innefattar restauranger, kaféer, hotell, och andra övernattningsanläggningar. Här kan noteras att lönestatistiken för år 2014² visar att hotell- och restaurangbranschen har den klart lägsta medelåldern av alla analyserade branscher, underlagsmaterialet visar även att de flesta arbetat endast ett fåtal år inom samma företag i denna bransch. Således kan man anta att en stor del av de arbetande inom hotell- och restaurangbranschen är unga och har kort arbetslivserfarenhet.

Resultat- och balansräkningen för hotell- och restaurangbranschen totalt presenteras i *tabell 15*. År 2014 omsatte hotell- och restaurangbranschen ca 43 miljoner euro (en ökning med 0,4 procent sedan år 2013). Dominansen av de större företagen är inte lika tydlig inom hotell- och restaurangbranschen som inom de andra analyserade branscherna, men de tre största företagen står ändå för ca 26 procent av branschens totala omsättning. De stora kostnadsposterna var *personalkostnader totalt* (ca 15,9 miljoner euro) samt *material och tjänster totalt* (ca 14,0 miljoner euro). *Rörelseresultatet* var år 2014 ca 2,1 miljoner euro medan *räkenskapsperiodens resultat* var ca 0,8 miljoner euro (jämfört med en förlust på ca 0,5 miljoner euro 2013). Balansomslutningen var år 2014 ca 57,5 miljoner euro. Den största posten på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* med ca 40,7 miljoner euro. Det *egna kapitalet* var ca 7,6 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 49,8 miljoner euro.

Nyckeltalen för hotell- och restaurangbranschen år 2013 presenteras i *tabell 16*. Lönsamheten för branschen som helhet förbättrades under 2014. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är högre än *skuldräntan*, men den undre kvartilen för avkastningsprocenten är negativ. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebanscher vara mellan 5–15 procent, och med 9,6 procent uppfyller hotell- och restaurangbranschen detta riktvärde. *Rörelseresultatprocenten* är svag för branschen som helhet. *Nettoresultatprocenten* är positiv för branschen som helhet, men den undre kvartilen är negativ, vilket är ett tecken på olönsamhet. *Personalkostnader i procent av omsättningen* är för hotell- och restaurangbranschen mycket höga (37,1 procent) vilket indikerar att branschen är mycket personalintensiv.

Soliditeten för hotell- och restaurangbranschen är fortsättningsvis svag, den lägsta av alla analyserade branscher. *Kassalikviditeten* är tillfredsställande och *balanslikviditeten* är svag för branschen som helhet. Hälften av företagen har svag balanslikviditet. Båda nyckeltalen har försämrats aningen från år 2013. I och med att branschens genomsnittliga nyckeltal i regel är lägre än medianvärdena, verkar de större hotell- och restaurangföretagen lida av större lönsamhetsproblem än de mindre aktörerna.

² Löner inom den privata sektorn 2014 (Statistik 2015:3)

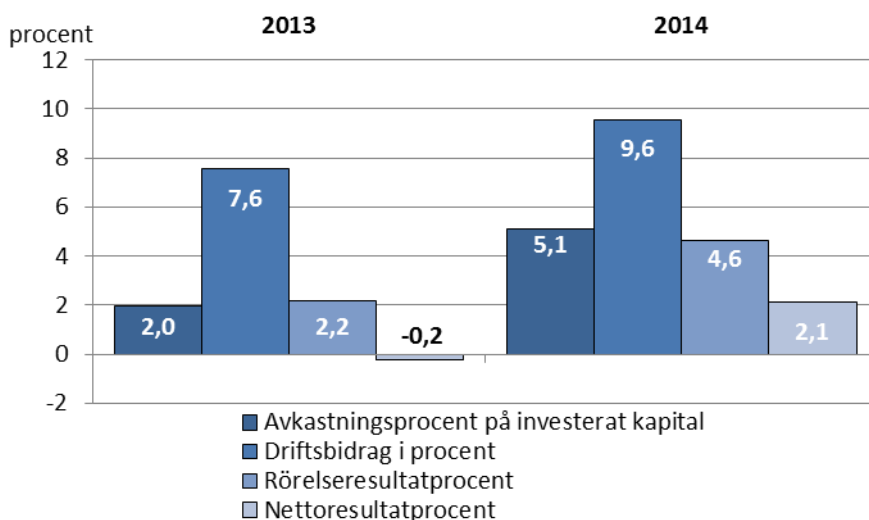
Tabell 15: Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning

	2013	2014
Antal företag	104	102
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	42 654	42 804
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	5	78
Tillverkning för eget bruk	0	13
Övriga rörelseintäkter	1 165	1 484
Material och tjänster totalt	-13 464	-13 987
Personalkostnader totalt	-15 733	-15 900
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 365	-2 190
Övriga rörelsekostnader	-11 317	-10 249
Rörelsevinst (-förlust)	946	2 053
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-807	-894
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	139	1 159
Extraordinära poster totalt	-367	-87
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	-229	1 072
Bokslutsdispositioner totalt	-7	-96
Direkta skatter totalt	-239	-219
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	-475	757
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 597	1 487
Materiella tillgångar totalt	35 500	40 671
Placeringar totalt	4 158	4 390
Bestående aktiva	41 256	46 548
Omsättningstillgångar totalt	2 553	2 663
Fordringar totalt	5 905	4 912
Finansiella värdepapper totalt	3	6
Kassa och banktillgodohavanden	3 924	3 394
Rörliga aktiva totalt	12 385	10 976
Aktiva totalt	53 641	57 524
PASSIVA		
Eget kapital totalt	8 201	7 552
Ackumulerade bokslutsdispositioner	347	131
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	29 355	32 994
Kortfristigt främmande kapital totalt	15 738	16 846
Passiva totalt	53 641	57 524

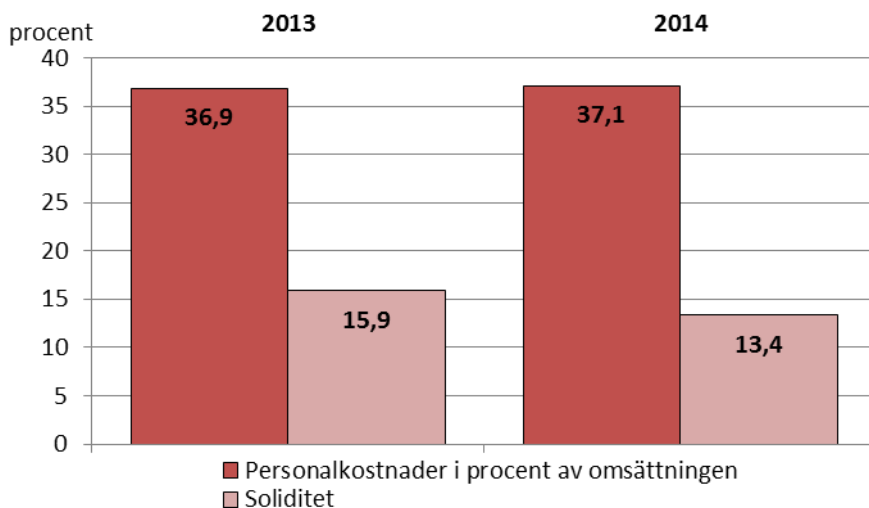
Tabell 16: Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen

Nyckeltal	2014			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	44 289			
Omsättning i 1 000 euro	42 804			
Avkastningsprocent på investerat kapital	5,1	-0,7	8,8	23,9
Skuldränta	2,0	0,1	1,5	2,6
Driftsbidrag i procent	9,6	5,3	10,8	27,1
Rörelseresultatprocent	4,6	0,7	6,2	15,9
Nettoresultatprocent	2,1	-2,6	4,2	11,5
Personalkostnader i procent av omsättningen	37,1	15,6	27,4	40,9
Soliditet	13,4	2,9	21,0	57,1
Kassalikviditet	0,5	0,2	0,8	2,6
Balanslikviditet	0,7	0,3	1,0	2,9

Figur 10: Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal

Figur 11: Hotell- och restaurangbranschens personalkostnader och soliditet

Företagstjänsterna fortsatt starka, personliga tjänster fortsatt svaga

Tjänstebranschen har här indelats i två huvudgrupper, *företagstjänster* och *personliga tjänster*. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i företagstjänster var 212 stycken år 2014 och antalet anställda uppgick till ca 840. Branschen personliga tjänster bestod av 72 företag år 2014, och dessa sysselsatte tillsammans ca 320 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, ca fyra femtedelar av företagen sysselsätter mindre än fem anställda. Sammanlagt omfattar således tjänstebranschen 284 företag som tillsammans sysselsatte ca 1 160 arbetstagare. De anställda inom tjänstebranschen omfattade sammanlagt ca 36,5 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2013 (företagstjänster 8,7 procent och personliga tjänster 27,8 procent). BNP för de berörda tjänstenäringarna uppgick till ca 24,6 procent år 2013 (stora delar av den offentliga sektorn ingår i dessa arbetsplats- och BNP-siffror).

Tabell 17 visar resultat- och balansräkningen för företagstjänster medan *tabell 18* visar resultat- och balansräkningen för personliga tjänster. Branschen företagstjänster uppvisade år 2014 en *omsättning* på ca 140 miljoner euro (en ökning med 9,5 procent från föregående år) medan branschen personliga tjänster uppvisade en omsättning på ca 38 miljoner euro (minskning med 5,8 procent sedan år 2013). De största kostnadsposterna var för branschen företagstjänster *material och tjänster totalt* (ca 53,4 miljoner euro) och *personalkostnader totalt* (ca 47,4 miljoner euro). För branschen personliga tjänster var de största kostnadsposterna *material och tjänster totalt* (16,0 miljoner euro) och *personalkostnader totalt* (ca 10,7 miljoner euro). Inom företagstjänster redovisades ett *rörelseresultat* på ca 9,8 miljoner euro, och inom personliga tjänster ca -0,7 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var för företagstjänster ca 9,6 miljoner euro och för personliga tjänster ca -0,9 miljoner euro.

Balansomslutningen var ca 141 miljoner euro för branschen företagstjänster och ca 36 miljoner euro för branschen personliga tjänster. De största posterna på den aktiva sidan var för företagstjänster *materiella tillgångar totalt* (ca 40 miljoner euro), *fordringar totalt* (ca 33 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 30 miljoner euro). För personliga tjänster var de största posterna *kassa och banktillgodohavanden* (ca 9,7 miljoner euro), *materiella tillgångar totalt* (ca 9,0 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (ca 8,8 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var inom företagstjänster ca 63,7 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 9,0 miljoner euro. Det *främmande kapitalet* var inom företagstjänster ca 70,7 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 27,9 miljoner euro.

Företagstjänsternas olika nyckeltal presenteras i *tabell 19*, medan de personliga tjänsternas nyckeltal presenteras i *tabell 20*. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* för företagstjänster är fortsättningsvis på en mycket bra nivå, långt över skuldräntan för branschen. Däremot innebär det negativa nettoresultatet för personliga tjänster att branschen har en negativ avkastningsprocent. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebranscherna vara mellan 5–15 procent, och med 13,7 procent respektive 1,9 procent uppfyller företagstjänster detta mål medan personliga tjänster inte når upp till denna nivå. Rörelseresultat- och nettoresultatprocenten kan betraktas som nöjaktiga för företagstjänster, medan personliga tjänster har negativa värden för bägge nyckeltalen (se *figur 12*) och som därför inte kan betraktas som lönsamma utifrån dessa nyckeltal. Både företagstjänster och personliga tjänster har relativt höga *personalkostnader i procent av omsättningen*, nästan i nivå med hotell- och restaurangbranschen. Det finns dock stor variation på denna punkt, särskilt inom företagstjänster. *Soliditeten* för företagstjänster är synnerligen god, medan den för personliga tjänster endast är tillfredsställande. Soliditeten har försämrats för båda tjänstebranscherna jämfört med 2013.

Tabell 17: Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2013	2014
Antal företag	206	212
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	127 516	139 571
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-171	-7
Tillverkning för eget bruk	2 560	2 466
Övriga rörelseintäkter	2 682	3 134
Material och tjänster totalt	-43 567	-53 416
Personalkostnader totalt	-45 524	-47 416
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-8 933	-9 693
Övriga rörelsekostnader	-23 705	-24 839
Rörelsevinst (-förlust)	10 857	9 801
Finansiella intäkter och kostnader totalt	1 503	1 430
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	12 360	11 230
Extraordinära poster totalt	9	508
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	12 369	11 738
Bokslutsdispositioner totalt	-622	34
Direkta skatter totalt	-2 639	-2 170
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	9 107	9 602
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	5 987	5 742
Materiella tillgångar totalt	42 156	40 116
Placeringar totalt	29 608	30 410
Bestående aktiva	77 751	76 268
Omsättningstillgångar totalt	4 902	5 222
Fordringar totalt	29 583	33 007
Finansiella värdepapper totalt	3 318	3 445
Kassa och banktillgodohavanden	19 071	23 259
Rörliga aktiva totalt	56 874	64 933
Aktiva totalt	134 625	141 201
PASSIVA		
Eget kapital totalt	62 052	63 714
Ackumulerade bokslutsdispositioner	6 913	6 755
Obligatoriska reserveringar totalt	31	55
Långfristigt främmande kapital totalt	32 013	29 205
Kortfristigt främmande kapital totalt	33 616	41 473
Passiva totalt	134 625	141 201

Tabell 18: Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2013	2014
Antal företag	78	72
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	40 677	38 329
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-12	4
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	1 879	1 633
Material och tjänster totalt	-15 559	-16 022
Personalkostnader totalt	-12 884	-12 472
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-1 545	-1 423
Övriga rörelsekostnader	-14 034	-10 702
Rörelsevinst (-förlust)	-1 478	-652
Finansiella intäkter och kostnader totalt	2 055	-390
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	578	-1 042
Extraordinära poster totalt	279	446
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	857	-596
Bokslutsdispositioner totalt	23	3
Direkta skatter totalt	-549	-355
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	331	-948
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 209	1 041
Materiella tillgångar totalt	11 476	9 040
Placeringar totalt	8 785	8 784
Bestående aktiva	21 470	18 866
Omsättningstillgångar totalt	3 676	3 335
Fordringar totalt	3 979	3 378
Finansiella värdepapper totalt	1 187	821
Kassa och banktillgodohavanden	7 419	9 707
Rörliga aktiva totalt	16 261	17 240
Aktiva totalt	37 731	36 105
PASSIVA		
Eget kapital totalt	11 769	8 194
Ackumulerade bokslutsdispositioner	19	31
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	13 987	15 282
Kortfristigt främmande kapital totalt	11 957	12 598
Passiva totalt	37 731	36 105

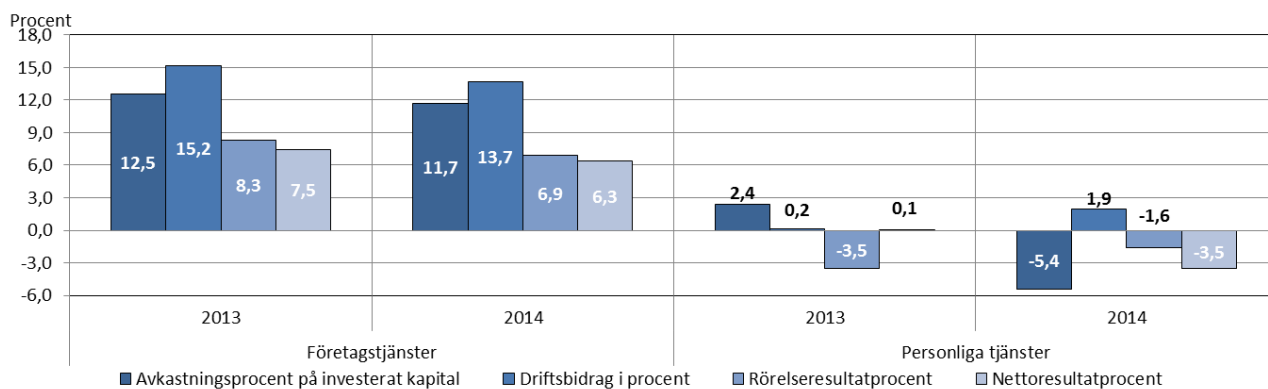
Tabell 19: Företagstjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2014			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	142 705			
Omsättning i 1 000 euro	139 571			
Avkastningsprocent på investerat kapital	11,7	2,1	13,7	39,2
Skuldränta	1,2	0,0	0,3	1,3
Driftsbidrag i procent	13,7	2,6	11,6	28,8
Rörelseresultatprocent	6,9	0,6	7,0	25,1
Nettoresultatprocent	6,3	0,2	6,7	23,1
Personalkostnader i procent av omsättningen	34,0	7,9	37,5	56,6
Soliditet	49,9	17,7	48,8	79,9
Kassalikviditet	1,4	0,8	1,8	4,6
Balanslikviditet	1,6	1,0	2,1	5,3

Tabell 20: Personliga tjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2014			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	39 962			
Omsättning i 1 000 euro	38 329			
Avkastningsprocent på investerat kapital	-5,4	2,2	13,3	42,2
Skuldränta	1,6	0,0	0,7	2,0
Driftsbidrag i procent	1,9	4,3	11,6	26,4
Rörelseresultatprocent	-1,6	0,6	7,4	23,4
Nettoresultatprocent	-3,5	0,6	5,1	18,7
Personalkostnader i procent av omsättningen	32,5	14,6	30,8	46,5
Soliditet	22,8	13,5	46,3	77,2
Kassalikviditet	1,1	0,8	1,5	3,3
Balanslikviditet	1,4	0,9	1,8	3,8

Figur 12: Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2013–2014

Bilaga 1: Näringsgrensindelning enligt NI 2008

Indelning enligt de företagsgrenar som ingår i undersökningen. Observera att fram till statistikår 2007 genomfördes branschindelningen enligt näringsgrensindelningen NI 2002, vilket innebär att förändringar i strukturen i de olika branscherna kan förekomma.

För att ge en jämförande bild har statistiken för år 2008 även tagits fram enligt den äldre branschindelningen, denna statistik finns publicerad i våra databaser på:

http://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik__FO/

Följaktligen är inte de branschvisa uppgifterna jämförbara med statistik publicerade före 2008.

Tillverkningsindustri

- 08: Annan utvinning av mineral
- 09: Service till utvinning
- 10: Livsmedelsframställning
- 11: Framställning av drycker
- 13: Textilvarutillverkning
- 16: Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
- 18: Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
- 20: Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
- 22: Tillverkning av gummi- och plastvaror
- 23: Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
- 24: Stål- och metallframställning
- 25: Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
- 26: Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
- 27: Tillverkning av elapparatur
- 28: Tillverkning av övriga maskiner
- 31: Tillverkning av möbler
- 32: Annan tillverkning
- 33: Reparation och installation av maskiner och apparater
- 35: Försörjning av el, gas, värme och kyla
- 36: Vattenförsörjning
- 37: Avloppsrening
- 38: Avfallshantering; återvinning

Byggverksamhet

- 41: Byggande av hus
- 42: Anläggningsarbeten
- 43: Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet

Partihandel

- 45311: Parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon
- 46: Parti- och provisionshandel utom med motorfordon

Detaljhandel

- 45: Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
- 47: Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar

Sjötransport

50: Sjötransport

Övrig transport

49: Landtransport; transport i rörsystem

51: Lufttransport

52: Magasinering och stödtjänster till transport

53: Post- och kurirverksamhet

Hotell- och restaurangverksamhet

55: Hotell- och logiverksamhet

56: Restaurang-, catering och barverksamhet

Företagstjänster

58: Förlagsverksamhet

59: Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning

60: Planering och sändning av program

61: Telekommunikation

62: IT-tjänster

63: Informationstjänster

69: Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet

70: Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag

71: Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys

72: Vetenskaplig forskning och utveckling

73: Reklam och marknadsundersökning

74: Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik

75: Veterinärverksamhet

77: Uthyrning och leasing

78: Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster

79: Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster

80: Säkerhets- och bevakningsverksamhet

81: Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor

82: Kontorstjänster och andra företagstjänster

Personliga tjänster

85: Utbildning

86: Hälso- och sjukvård

87: Vård och omsorg med boende

88: Öppna sociala tjänster

90: Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet

92: Spel- och vadhållningsverksamhet

93: Sport-, fritids- och nöjesverksamhet

95: Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar

96: Andra konsumenttjänster

Bilaga 2: Definition av nyckeltalen i bokslutsstatistik

I det här dokumentet definieras och förklaras de nyckeltal som används i ÅSUBs bokslutsstatistik. Samtliga nyckeltal är sådana som går att räkna fram från företagets offentliga årsredovisningar.

Allmän definition av resultaträkningens poster

Nyckeltal som baseras på resultaträkningens poster har uträknats enligt följande justerade resultaträkning:

Omsättning

+ rörelsens övriga intäkter

Rörelsens intäkter totalt

+ tillverkning för eget bruk

- inköp

+/- lagerförändring

- köpta tjänster

- personalkostnader

- övriga rörelsekostnader

Driftsbidrag

- avskrivningar och nedskrivningar

Rörelseresultat

+/- finansiella intäkter och -kostnader

- skatter

Nettoresultat

+/- extraordinära intäkter och kostnader

Bruttoresultat

+/- bokslutsdispositioner

Periodens resultat

De nyckeltal som baseras enbart på resultaträkningen är uträknade i relation till rörelsens totala intäkter³ (omsättning + rörelsens övriga intäkter).

Nyckeltal

Nyckeltalen är indelade i olika block beroende på användningsområdet. Det första blocket tar fasta på lönsamheten i företaget genom att redovisa avkastningen på kapitalet. För företag med stor balansomslutning är avkastningen det mest centrala måttet och de övriga måtten kan ses som förklaringar till avkastningsmättet. Blocket resultatstruktur är möjligtvis mer intressant för kunskapsintensiva företag med liten balansomslutning, men övriga nyckeltal som beskriver kostnads- och intäktsstrukturen är givetvis också av intresse. Nyckeltalet omsättning per anställd ingår inte i resultatstrukturen på grund av att en stor del av företagen är enmansföretag utan anställda.

³ Definitionen följer den rekommendation som Företagsanalytkommissionen givit i sin handbok Företagsanalysens relationstal 1999, Företagsanalytkommissionen, Gaudeamus, Helsingfors.

Lönsamhetsstruktur

Avkastning på investerat kapital⁴

Definition: $(\text{Nettoresultat} + \text{räntekostnader} + \text{övriga kostnader för främmande kapital}) / (\text{räntebelagt främmande kapital} + \text{eget kapital} + \text{frivilliga reserveringar}) * 100$.

Måttet är ett lönsamhetstal som ställer företagets resultat i förhållande till kapitalet. Avkastningen eller räntabiliteten visar hur effektivt företaget utnyttjar sina investeringar för att skapa vinst i företaget. Genom att avkastningen påverkas av hela företagets verksamhet kan denna förbättras genom att se över faktorer såsom prissättning, rationalisering, investeringar och resursutnyttjande. Företagens räntekostnader dras inte av resultatet då de utgör avkastningen på det främmande kapital som företagen utnyttjar. Måttet kan med fördel användas vid jämförelse mellan företag trots att deras finansiering skiljer sig åt. En exakt nivå på avkastningens storlek är svårt att ge men den bör överstiga företagets skuldränta (finansiella kostnader i procent av de totala skulderna), det är i längden ohållbart att avkastningen på det kapital rörelsen anskaffat är mindre än vad ersättningen för det till långivare är.

Skuldränta

Definition: $\text{Finansiella kostnader} / \text{totala skulder} * 100$

Företagets skuldränta visar den genomsnittliga räntebelastningen på de totala skulderna och skall inte förväxlas med bankräntan. En låg skuldränta betyder att företaget har en större andel leverantörsskulder och därmed jämförbara icke räntebärande skulder, vilket gör företaget mindre känsligt för eventuella fluktuationer i marknadsräntorna. En hög skuldränta gör företaget mer räntekänsligt och eventuella ränteförändringar påverkar direkt företagets lönsamhet.

Skillnaden mellan avkastningen på investerat kapital och skuldräntan kallas riskbuffert och visar vilken nedgång i avkastningen och/eller uppgång i skuldräntan som företaget kan bära utan att på sikt förlora på sin skuldfinansiering.

Resultatstruktur

Resultatstrukturen används för att ge företag med liten balansomslutning, t ex konsultföretag vars tillgångar till större delen består av humankapital i stället för reall kapital (materiella tillgångar), mer relevanta lönsamhetsuppgifter än vad avkastningsmått ger. För dessa företag visar marginalmått istället för avkastningsmått företagets effektivitet. För att få indikationer inom vilket område i företaget eventuella problem uppstått, i dess huvudsakliga rörelse eller i företagets finansiering, kan en jämförelse mellan rörelsemarginalen och nettomarginalen göras.

Driftsbidragsprocent

Definition: $\text{Driftsbidraget i procent av rörelsens totala intäkter}$

⁴ ROI, *return on investment*

Driftsbidraget visar hur stor del av omsättningen som återstår till avskrivningar, räntor, skatt och vinster. Måttet är bra för jämförelse över tid för ett och samma företag men mindre lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom storleken på måttet i regel varierar mellan olika typer av branscher och företag. Relationstalens jämförbarhet försvåras också av att företagen kan välja att hyra eller äga sina produktionstillgångar. Äger företaget tillgångarna upptas kostnaderna för dessa som avskrivningar och finansiella kostnader i resultaträkningen efter driftsbidraget och väljer företaget att hyra produktionsmedlen upptas kostnaden för dessa i rörelsens övriga kostnader och ingår då i driftsbidraget. Företagsanalytkommissionen har utgett riktgivande intervall för driftsbidragsprocenten och de är som följer:

Industrin 10 – 25 %

Handeln 2 – 10 %

Tjänstebranschen 5 – 15 %

Rörelseresultatprocent⁵

Definition: Rörelseresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Rörelsemarginalen visar vilket procentuellt bidrag varje omsättningseuro ger för att täcka räntekostnader, skatter och en acceptabel vinst. Nyckeltalet påverkas inte av hur företaget har finansierats. Vid tolkning av talet bör man tänka på om företaget hyr eller äger sina tillgångar. Generellt kan en lägre marginal accepteras ifall företaget hyr sina tillgångar, då behövs inte en så stor marginal för att täcka räntekostnader för lokaler och maskiner som om de är finansierade med främmande kapital. Vid bedömning av rörelseresultatet kan följande normvärden vara riktgivande:

Över 10 % god

5 – 10 % nöjaktig

under 5 % svag

Nettoresultatprocent⁶

Definition: Nettoresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Nettomarginalen visar det procentuella överskottet varje omsättningseuro ger efter rörelsens kostnader, avskrivningar, räntekostnader och skatt. Den ger ett mått på vinsten per omsättningseuro. Precis som de övriga resultatmått lämpar det sig mindre bra för jämförelse mellan företag men är lämpligt för jämförelse över tid inom företaget. Ett mått på bidragets miniminivå beror på företagets målsättningar beträffande åtgärder för att förstärka kapitalstrukturen och eventuell vinstutdelning. För att ett företag skall betecknas som lönsamt bör nettoresultatet vara positivt.

⁵ Rörelsemarginal

⁶ Nettomarginal

Intäkts- och kostnadsstruktur

Personalkostnader i procent av omsättningen

Definition: Personalkostnader totalt / omsättningen * 100

Måttet används för att ge en övergripande bild av personalkostnadernas nivå i förhållande till försäljningen och visar på företagens arbetskraftsintensitet. I personalintensiva företag är lönsamheten beroende av att personalkostnaderna inte stiger i snabbare takt än försäljningen. Relationstalet ger en bättre bild över verksamhetens utveckling om de redovisas över tiden (trendanalys) för ett och samma företag och är inte lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom grad av mekanisering, förädling och service varierar mellan företagen. Använder sig företaget av inhyrd arbetskraft avspeglas inte dessa kostnader bland personalkostnaderna.

Kapitalstruktur

Blocket är centralt för alla typer av verksamheter och branscher då det belyser företagets finansiering med eget och lånat kapital, samt betalningsberedskapen på lång och kort sikt.

Soliditetsprocent⁷

Definition: [Eget kapital + frivilliga reserveringar totalt] / [balansomslutning – erhållna förskottsbetalningar (kort- och långfristiga)] * 100

Soliditeten visar på företagets stabilitet och mäter dess betalningsförmåga på lång sikt genom att det egna kapitalet sätts i relation till totalt kapital. Ökar det egna kapitalet mer än de totala skulderna förbättras soliditeten. Har företaget en låg soliditet kan däremot några år av resultatförsämringar orsaka en krisartad situation för företaget, en försämrad soliditet i kombination med låg tillväxt är en ogynnsam utveckling. Soliditeten påverkas dock inte endast av resultatet eller lönsamheten. Ägarnas uttag ur företaget minskar det egna kapitalets tillväxt vilket måste kompenseras med ökad lönsamhet samtidigt som ett tillskott från ägarna ökar det egna kapitalet vilket i sin tur minskar kravet på en ökad lönsamhet. Företag som ingår i koncerner som dotterbolag har ofta en låg soliditet, varför de borde studeras tillsammans med koncernens övriga bolag. De normvärden som Företagsanalyskommissionen ger för soliditeten är:

Över 40 % god

20 – 40 % tillfredsställande

under 20 % svag

Kassalikviditet⁸

⁷ Soliditetsgrad

⁸ Quick ratio

Definition: Finansieringstillgångar / (kortfristigt främmande kapital – erhållna förskott)

Måttet visar på förhållandet mellan finansieringstillgångarna och de kortfristiga skulderna. En god kassalikviditet betyder att de kortfristiga skulderna kan betalas bort omedelbart förutsatt att tillgångarna direkt kan omvandlas till kontanter. Företaget har vanligtvis inte samma antal kreditdagar på de kortfristiga skulderna och tillgångarna, de är av olika "likviditet", samtidigt som relationstalet baseras på bokslutsdagens läge, vilket gör måttet relativt onyanserat. En likviditetsbudget ger bättre information ifall kassalikviditeten är oroväckande låg. En tumregel gällande nivån på kassalikviditeten är att den skall vara större än 1. För handelsföretag kan en lägre siffra accepteras då de kan omsätta sitt varulager till likvida medel i takt med att skulder förfaller till betalning. För dessa handelsföretag (exempelvis livsmedelsbutiker) som oftast säljer kontant ur sitt varulager säger balanslikviditeten mer om den kortfristiga betalningsförmågan än kassalikviditeten. Företagsanalytiskommisionens riktvärden är följande:

Över 1 god

0,5 – 1 tillfredsställande

under 0,5 svag

Balanslikviditet

Definition: (Omsättningstillgångar + finansieringstillgångar) / kortfristigt främmande kapital.

Måttet visar kvoten mellan omsättningstillgångar, finansieringstillgångar och kortfristiga skulder. Måttet bör vara större än 1. Balanslikviditetsmålet skiljer inte mellan olika typer av likvida medel och visar inte betalningsförmågan lika bra som kassalikviditeten. Består tillgångarna till stor del av varulager kan det vanligtvis inte omsättas omedelbart i likvida medel och kanske inte till en skälig ersättning. En jämförelse mellan skillnaden i kassa- och balanslikviditet ger en bild av företagets effektivitet gällande lagerhållning och försäljning. Är skillnaden mellan de båda likviditetsmåten stor binder företaget mer pengar än nödvändigt i lagret och risk för inkurans och höga räntekostnader som påverkar lönsamheten kan uppstå. För balanslikviditeten anger Företagsanalytiskommisionen följande riktvärden:

Över 2 god

1 – 2 tillfredsställande

under 1 svag

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN